

W przypadku wykrycia przez pracownika przesłanek, które mogłyby się przyczynić do ustalenia obowiązku zwrotu środków wypłaconej pomocy, należy zweryfikować dokumentację i sprawdzić czy poprzednie płatności zostały zrealizowane w sposób prawidłowy i nie wystąpiły okoliczności określone w art. 145, 156 Kpa.

Jeśli Beneficjent sam dokonał zwrotu nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, pracownik UM wystawia dokument zgłoszenia należności ZW-1 i wraz załącznikiem nr 1 do instrukcji I-5/363, kopią dowodu zapłaty przekazuje do DDD ARiMR.

Nie wszczyna się postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, gdy:

- Beneficjent otrzymał płatność i złożył odwołanie od decyzji przyznającej pomoc finansową lub wniosek o jej uchylenie albo zmianę i zwrócił otrzymaną płatność przed wszczęciem postępowania w sprawie ustalenia kwoty do zwrotu.;
- Beneficjent zwrócił otrzymaną płatność przed wszczęciem postępowania w sprawie ustalenia kwoty środków publicznych do zwrotu, gdy brak jest przesłanek do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia kwoty środków publicznych, bądź brak jest przesłanek do wydania innej decyzji administracyjnej;
- Beneficjent dokona spłaty całości należności przed wszczęciem postępowania w sprawie ustalenia kwot nienależnie, nadmiernie pobranych (należy wystawić jedynie dokument ZW-1 i przekazać do DDD ARiMR);
- w sprawie brak jest przesłanek do wszczęcia takiego postępowania bądź brak jest przesłanek do wydania innej decyzji.

Ocena wystąpienia przesłanek do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia kwot nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych.

Prezes ARR może wydać decyzję na podstawie art. 155 Kpa m.in.:

- Decyzję o uchyleniu ostatecznej decyzji przyznającej pomoc finansową, a następnie, na podstawie art. 105 Kpa Decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przyznania pomocy finansowej;
- Decyzję o zmianie ostatecznej decyzji przyznającej pomoc finansową;
- Decyzję o uchyleniu ostatecznej decyzji przyznającej pomoc finansową.

Po doręczeniu *Zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego*, strona ma możliwość złożenia osobiście, przez Pełnomocnika lub pocztą dowodów oraz wyjaśnień w sprawie, dla której wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie.

W przypadku, gdy w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia kwot nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych ze względu na brak podstaw dla ustalenia nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, zachodzą przesłanki wobec których prowadzone postępowanie staje się bezprzedmiotowe (za wyjątkiem zwrotu środków przez Beneficjenta), zgodnie z art. 105 Kpa podmiot wdrażający umorzy postępowanie w całości lub części (np. kwota nienależnych lub nadmiernych płatności nie przekracza równowartości 100 euro albo organ poweźmie informację o **śmierci strony postępowania**).

Przygotowanie Decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych (symbol formularza: D-1/363).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych pracownik podmiotu wdrażającego przygotowuje Decyzję o ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych. Decyzja o ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych jest sprawdzana, a następnie zatwierdzona przez osoby upoważnione.

Wydanie decyzji w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności powinno nastąpić w terminie 3 miesięcy od daty doręczenia stronie zawiadomienia o wszczęciu postępowania (art. 29 ust. 9 ustawy o ARiMR). Stosownie do art. 29 ust. 3 ustawy o ARiMR o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności organ może rozstrzygnąć również w decyzji w sprawie przyznania płatności.

W przypadku, gdy zostaje wzruszona I decyzja w sprawie przyznania płatności, na podstawie której płatności te zostały zrealizowane i wydana zostaje II decyzja ostatecznie rozstrzygająca sprawę przyznania płatności, a kwota przyznanej płatności w II decyzji jest niższa od kwoty określonej w I decyzji (przekazanej na rachunek bankowy beneficjenta), należy sporządzić dokument *ZW-1*, wykorzystywany w procesie ustalania kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

Po uzyskaniu waloru ostateczności przez II decyzję na niższą kwotę (mając na uwadze możliwość wniesienia przez beneficjenta odwołania) należy wszcząć postępowanie w sprawie ustalania kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

W przypadku, gdy będzie wydawana *Decyzja o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności*, po wydaniu ww. decyzji i otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia odbioru ww. decyzji oraz uzyskaniu waloru ostateczności decyzji należy w terminie 7 dni sporządzić i zatwierdzić dokument *ZW-1*.

W przypadku dokonania przez Beneficjenta zwrotu całości należności, **w rozstrzygnięciu i uzasadnieniu decyzji należy określić jedynie kwotę nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, bez odsetek** i bez wskazania, iż ww. kwotę należy wpłacić na rachunek ARiMR.

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji należy uwzględnić fakt dokonania przez stronę spłaty ww. kwoty. W przypadku dokonania przez Beneficjenta zwrotu całości kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych **należy wskazać, iż obowiązek spłaty ustalonej w przedmiotowej decyzji należności został przez stronę wykonany w całości.** Jednocześnie w uzasadnieniu decyzji nie należy powoływać regulacji odnoszących się do odsetek od ww. należności oraz nie należy wskazywać numeru rachunku przeznaczonego na dokonywanie zwrotów płatności nienależnych lub nadmiernych.

Po podpisaniu *Decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych w ramach działania Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych poddziałanie wsparcie na przystępowanie do systemów jakości* w ramach PROW 2014-2020, pracownik wysyła *Decyzję o ustaleniu* do Beneficjenta, za potwierdzeniem odbioru.

W przypadku braku wpływu zwrotnego potwierdzenia odbioru *Decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności* w terminie 1 miesiąca od wysłania ww. decyzji, należy niezwłocznie wystąpić do operatora pocztowego z reklamacją w celu potwierdzenia daty doręczenia decyzji.

Po otrzymaniu potwierdzenia odbioru decyzji przez Beneficjenta należy uzupełnić teczkę aktową sprawy w celu zachowania śladu rewizyjnego. Sprawę doręczeń regulują przepisy Kpa.

Od wydanej przez Prezesa ARR decyzji, stronie służy odwołanie tylko do jednej instancji (art.127 Kpa). MRiRW, jako właściwy organ odwoławczy może wydać na podstawie art. 138 § 1 pkt. 1-3 Kpa, np.: decyzję o uchyleniu decyzji przyznającej pomoc finansową w całości albo w części i umorzeniu postępowania organu I instancji w całości albo w części.

W razie złożenia przez stronę *Odwołania* w terminie, organ zobowiązany jest ponownie rozpoznać i rozstrzygnąć sprawę merytorycznie w jej całokształcie. Postępowanie w sprawie rozpatrzenia *Odwołania* nie może ograniczać się do weryfikacji prawidłowości przeprowadzonego postępowania w sprawie oraz zasadności rozstrzygnięcia i poprawności *Decyzji o ustaleniu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności*. Organ zobowiązany jest przeprowadzić w całości postępowanie w sprawie, w ramach którego powinno się ponownie i niezależnie od pierwszego rozstrzygnięcia ocenić możliwość ustalenia nienależnie lub nadmiernie pobranych środków.

W przypadku wydania *Decyzji o utrzymaniu w mocy decyzji*, odsetki od kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności naliczane są od dnia następującego po upływie terminu 60 dni od daty doręczenia zaskarżonej decyzji organu I instancji do dnia zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

W przypadku wydania *Decyzji o uchyleniu zaskarżonej decyzji i orzeczeniu co do istoty sprawy* odsetki od kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności naliczane są od dnia następującego po upływie terminu 60 dni od daty doręczenia decyzji organu II instancji do dnia zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

Zgodnie z art. 21 § 1 pkt 2 *Ordynacji podatkowej*, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu I instancji, ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Natomiast zgodnie z art. 239a i art. 239e *Ordynacji podatkowej*, decyzja nieostateczna, nakładająca na stronę obowiązek podlegający wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, nie podlega wykonaniu, chyba że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Stosownie do art. 128 *Ordynacji podatkowej*, decyzje, od których nie służy odwołanie w postępowaniu podatkowym, są ostateczne.

Zatem podstawę dochodzenia zwrotu płatności nienależnych lub nadmiernych może stanowić wyłącznie decyzja ostateczna. Podjęcie czynności związanych z dochodzeniem należności wynikających z ostatecznej *Decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności* może nastąpić ponadto dopiero po upływie terminu płatności należności, tj. 60 dni od daty doręczenia tej decyzji.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.) wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania aktu lub czynności.

Zatem wniesienie przez stronę skargi na *Decyzję o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności* nie wstrzymuje wykonania tej decyzji i nie wpływa na

termin zatwierdzenia i przekazania dokumentów ZW-1 stanowiących podstawę zaewidencjonowania należności w *Księdze Dłużników*.

Zgodnie z art. 29 ust. 4 *ustawy o ARiMR*, jeżeli kwota nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności, która została ustalona w decyzji o przyznaniu płatności, nie jest wyższa od kwoty stanowiącej równowartość 100 euro, przeliczonej na złote według kursu euro ustalonego dla danego funduszu Unii Europejskiej zgodnie z odrębnymi przepisami, kwota przyznanych płatności, jest wypłacana w wysokości pomniejszonej o ustaloną kwotę nienależnie lub nadmiernie pobraną. Zgodnie z art. 29 ust. 6 *ustawy o ARiMR*, w opisanym przypadku odwołanie od decyzji w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności, nie wstrzymuje jej wykonania.

Powyższe oznacza, iż z kwoty przyznanej płatności potrącana jest kwota płatności nienależnych lub nadmiernych podlegająca zwrotowi (o ile nie przekracza ona równowartości 100 euro). Na rachunek beneficjenta przekazywana jest kwota pomniejszona o kwotę płatności nienależnych lub nadmiernych ustalonych w decyzji w sprawie przyznania płatności.

W przypadku złożenia przez beneficjenta Odwołania od *Decyzji w sprawie płatności* obowiązkowo należy ustalić, czy *Odwołanie* dotyczy decyzji w części dotyczącej rozstrzygnięcia sprawy przyznania płatności, czy części dotyczącej ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności, czy też części dotyczącej potrącenia ustalonej kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

Instrukcja wypełniania dokumentu zgłoszenia należności ZW-1 (I-5/363)

Zasady ogólne:

Dokument zgłoszenia należności ZW-1, po ustaleniu kwot nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, winien zostać wystawiony zarówno, gdy beneficjent zwrócił środki, jak również w przypadku, gdy beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu środków.

Dokument zgłoszenia należności ZW-1 winien być kompletny i wskazywać podstawę prawną, z której wynika obowiązek zwrotu wypłaconej kwoty pomocy, wyprzedzającego finansowania/zaliczki.

Dokument zgłoszenia należności ZW-1 należy przekazać do DDD ARiMR w terminie 7 dni od otrzymania informacji o:

- doręczeniu pisma w sprawie konieczności zwrotu nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, lub
- doręczeniu decyzji ustalającej kwoty nienależnie nadmiernie pobranych środków publicznych, lub
- dokonaniu przez beneficjenta zwrotu środków; lub
- konieczności poprawy wcześniej wystawionego dokumentu ZW-1 ze względu na popełnione błędy leżące po stronie pracownika obsługującego lub w wyniku ostatecznego rozstrzygnięcia złożonego odwołania/wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W przypadku, gdy ARiMR dysponuje informacją, że beneficjent dokonał wpłaty na konto ARiMR, a dokumentacja ZW-1 nie wpłynęła, wówczas DDD niezwłocznie informuje odpowiedni podmiot zewnętrzny o konieczności sporządzenia dokumentacji ZW-1.

Zasady wypełniania dokumentu:

Nadanie numeru dokumentu .

Każdy dokument zgłoszenia należności winien być opatrzony odrębnym numerem, należy przyjąć numerację zgodną z następującym wzorem: XX/YYAA/RRRR, gdzie „XX” jest to kolejny numer dokumentu ZW-1/12, YYAA symbol jednostki autoryzującej płatność, np. UM01. Natomiast „YYYY” jest to rok wystawienia dokumentu ZW-1.

Nadawanie numerów korektom do dokumentów ZW-1:

Przykładowy numer korekty do dokumentu ZW-1 „1/UM01/2016/K1”, lub 1/AR18/2016/K1, gdzie pierwsze trzy składowe stanowią pierwotnie nadany numer dokumentu ZW-1, który jest korygowany. „K1” oznacza pierwszą korektę tego dokumentu, w przypadku kolejnych korekt, dokument ZW-1 należy numerować odpowiednio „K2”, „K3”, np.: „1/UM01/2013/K2”, „1/UM01/2013/K3”. Korekcie podlega zawsze pierwotny dokument ZW-1.

Jeśli w wyniku uruchomienia procedury dochodzenia należności nastąpi odwołanie beneficjenta od decyzji/pisma ustalającego kwotę nienależnie/nadmiernie pobranych płatności (ZW-1 przekazano do ARiMR) wówczas zależnie od wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego możliwe są następujące rozwiązania:

- należy przekazać do DDD informację o konieczności odstąpienia od procedury dochodzenia należności które zostały zgłoszone dokumentem nr X/YYAA/RRRR (w całości odstąpiono od konieczności dochodzenia należności);
- należy przekazać do DDD dokument ZW-1 korekta, ze wskazaniem właściwych kwot należności (w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że odstępuje się od części ustalonych wcześniej należności);

- **dla spraw obsługiwanych w trybie kpc**, w przypadku, gdy obliczona kwota nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności spełnia warunek odstąpienia (patrz instrukcja I-4/363), należy wystawić dokument ZW-1 uzupełniając odpowiednio numer ZW-1 symbolem „ODST”, tj.: 1/UM01/2016/ODST lub 1/AR18/2016/ODST.
- **dla spraw obsługiwanych w trybie kpa**, w przypadku, gdy obliczona kwota nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności spełnia warunek odstąpienia (patrz instrukcja I-4/363), należy wystawić dokument ZW-1 uzupełniając odpowiednio numer ZW-1 symbolem „ODST”, tj.: 1/UM01/2016/ODST lub 1/AR18/2016/ODST.

Pozycję „Data rejestracji w Księdze Dłużników” należy pozostawić bez wypełnienia. Wypełnieniu podlega „data dokumentu” czyli należy wpisać datę sporządzenia dokumentu ZW-1.

W nagłówku dokumentu należy uzupełnić następujące dane:

- a) Jednostka wdrażająca;
- b) Imię, Nazwisko/Nazwa beneficjenta;
- c) Numer identyfikacyjny beneficjenta;
- d) Regon beneficjenta;
- e) PESEL beneficjenta;
- f) Rok budżetowy;
- g) Kod EFRROW;
- h) Umowa/Decyzja wraz z datą zawartej umowy;
- i) Działanie/poddziałanie;
- j) Rodzaj Pomocy – kod-składowe rodzaju pomocy;
- k) Znak sprawy

Numer identyfikacyjny beneficjenta winien być zgodny z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. 2015, poz. 807 i 1419).

W przypadku **numeru i daty umowy/decyzji** należy wpisać tylko numer i datę umowy/decyzji pierwotnie zawartej z beneficjentem. Nie wpisujemy numerów oraz dat aneksów do umów/zmiany decyzji. Jeśli numer umowy został zmieniony aneksem do umowy wpisujemy numer umowy/decyzji, który dotyczy należności skierowanej do windykacji (np. gdy należność dotyczy wyprzedzającego finansowania wówczas w ZW-1 wpisujemy numer umowy, który obowiązywał w momencie realizacji płatności z wyprzedzającego finansowania).

Kod EFRROW, Działanie/poddziałanie oraz **Rodzaj Pomocy** dane te winny być zgodne z danymi wskazanymi w załączniku nr 1 do instrukcji wypełniania dokumentów finansowo-księgowych w ramach działań PROW na lata 2014-2020 (I-1/363).

W polu **znak sprawy** należy wprowadzić znak sprawy zgodny z instrukcją tworzenia znaku sprawy, a dodatkowo należy oznaczyć liczbę spraw dla których ustalano kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, w ramach danej sprawy, zgodnie ze wzorem: UM01-6934-UM0100009/16/**01**, gdzie symbol „01” oznacza że beneficjent jest windykowany po raz pierwszy w ramach sprawy. Jeśli beneficjent będzie windykowany po raz drugi w ramach sprawy, wówczas należy uwzględnić następującą numerację: UM01-6934-UM0100009/16/**02**.

Wskazanie kwoty w celu odzyskania należności:

W zależności od pomocy jaka została wypłacona Beneficjentowi przez ARiMR na realizację operacji należy odpowiednio wskazać kwotę w podziale na źródła finansowania, tj.: środki krajowe lub/i środki wspólnotowe, z odpowiednim uwzględnieniem kwoty zaliczki, zysku od zaliczki, wyprzedzającego finansowania, zwykłej sprawy windykacyjnej wraz z datami płatności tj.: datami dokonania przez ARiMR płatności na rzecz beneficjenta).

Wskazanie przyczyny powstania należności.

Każdorazowo należy wskazać jedną z poniższych możliwości:

- powstanie należności w wyniku błędu administracyjnego (np. błąd pracownika);
- powstanie należności z winy beneficjenta (np. niedotrzymanie warunków umowy/decyzji).

Należność niewindykowana – należność, gdzie beneficjent dokonał dobrowolnej spłaty (dobrowolny zwrot) przed wezwaniem do zwrotu środków.

Należność windykacyjna – należność w sprawach, w których stwierdzono, że beneficjent nie dotrzymał warunków umowy/decyzji i zobowiązany jest do zwrotu części lub całości wypłaconej mu pomocy i nie dokonał zwrotu środków.

Tabela nr 1 Należność podlegająca windykacji/niewindykowana

W zależności rodzaju składowych ustalonej kwoty należności należy odpowiednio uzupełnić tabelę nr 1, tj.:

- zaliczka - kwota zgłaszanej należności z tytułu wypłaconych środków PL i UE w ramach płatności zaliczkowej;
- zysk od zaliczki - wartość odsetek bankowych zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym beneficjenta przeznaczonym do obsługi zaliczki;
- wyprzedzające finansowanie – kwota zgłaszanej należności z tytułu wypłaconych środków krajowych w ramach wyprzedzającego finansowania;
- zwykła sprawa windykacyjna – kwota należności, która nie dot. zaliczki, zysku od zaliczki i wyprzedzającego finansowania.

Przykład:

W Tabeli nr 1 wpisano:

- zaliczka w kwocie 250,00 zł,
 - zysk z tytułu odsetek (odsetki bankowe) 10,00 zł
- w polu opisowym należy wpisać:

Niniejszym postanawia się podjęcie stosownych czynności prawnych w celu odzyskania kwoty 260,00 złotych (słownie: trzydzieści pięć złotych 00/100) wraz z należnymi odsetkami naliczanymi zgodnie z tabelą nr 1, z tyt. płatności dokonanej w ramach funduszu EFRROW na rzecz wskazanego beneficjenta.

Wypełnianie Tabeli nr 1:

- w polu źródło finansowania/(nr listy zleceń płatności/zlecenia płatności) – należy wpisać nr zlecenia płatności, z której dokonywany jest zwrot środków;
- w tabeli należy wskazać kwotę należności windykacyjnej lub niewindykowanej;
- rodzaj odsetek – podatkowe - zgodnie z art. 29 ust. 7 ustawy o ARiMR, (Dz. U. 2014, poz. 1438 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 20.02.2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020 (DZ.U. z 2015 poz. 349)

- **początkową datę naliczania odsetek** należy wskazać zgodnie z zapisami umowy/decyzji z beneficjentem (sposób naliczania odsetek został opisany w Instrukcji ustalania kwot nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych (I-4/363). W przypadku, gdy z akt sprawy nie wynika obowiązek naliczenia odsetek należy w polu początkowa data naliczania odsetek wprowadzić zapis – odsetek nie nalicza się. Natomiast w przypadku, gdy dokument ZW-1 jest wystawiany, a termin na zwrot środków jeszcze nie upłynął, wówczas pole dot. początkowej daty naliczania odsetek należy pozostawić puste. Jeśli beneficjent w wymaganym czasie nie dokona zwrotu należności, wówczas stosowne kroki w zakresie odzyskania należności podejmie Departament Zarządzania należnościami ARiMR
- **data zatwierdzenia raportu z kontroli lub podobnego dokumentu**, o którym mowa w art. 54 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dn. 17.12.2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE nr L 347, s. 549 z 20.12.2013 r.), to data pierwszego w chronologii sprawy dokumentu stwierdzającego, że miała miejsce nieprawidłowość. Dokument ten skutkuje dochodzeniem należności i winien zawierać nazwę beneficjenta, kwotę podlegającą zwrotowi oraz winien być zatwierdzony (są to dokumenty m.in.: P-4/363 lub D-1/363).

W przypadku jakichkolwiek nienależnych płatności wynikających z nieprawidłowości lub zaniedbań państwa członkowskie **występują do beneficjenta o zwrot odnośnej kwoty**

w ciągu 18 miesięcy po zatwierdzeniu, a w stosownych przypadkach, po otrzymaniu przez ARiMR lub podmiot wdrażający, sprawozdania z kontroli lub podobnego dokumentu stwierdzającego, że miała miejsce nieprawidłowość.

Z uwagi na fakt, iż w systemie informatycznym brak jest funkcjonalności umożliwiających weryfikację zachowania terminu 18-cy od daty stwierdzenia nieprawidłowości do czasu wystąpienia o zwrot, podmioty wdrażające zobowiązane są do stałego monitorowania ww. terminu oraz wszczynania czynności mających na celu ustalenie kwot i terminowe wystąpienie o zwrot do beneficjenta.

Suma kwot należności w podziale na źródła finansowania tj. KR lub UE i suma zleceń rozliczających zaliczkę/wypłat dokonanych na rzecz beneficjenta w ramach danych zleceń płatności w podziale na źródła finansowanie KR lub UE nie może przekraczać pierwotnie wypłaconych kwot w podziale na źródła finansowania.

W przypadku braku informacji zwrotnej o doręczeniu pisma, w celu prawidłowego wypełnienia, dokumentu zgłoszenia należności, należy oczekiwać zwrotnej informacji o doręczeniu pisma (włączając reklamację do operatora publicznego). Dopiero po otrzymaniu „zwrotki” możliwe jest wypełnienie tabeli nr 1 dokumentu ZW-1. Kopię „zwrotki” oraz kopię dokonanego zwrotu należności (przelewu) należy uwzględnić jako załączniki do ZW-1.

Każdy dokument ZW-1 winien być opatrzony datą doręczenia decyzji o ustaleniu kwot, datą doręczenia informacji o konieczności zwrotu oraz datą zatwierdzenia raportu z kontroli lub podobnego dokumentu.

Przypadki szczególne:

- 1) Jeśli zwrot należności nie wiąże się ze stwierdzoną nieprawidłowością, gdy w sprawie nie wystąpiła korespondencja kierowana do beneficjenta w sprawie ustalenia kwot nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych, wówczas Tabelę nr 1 należy wypełnić w sposób następujący:
 - kolumnę „data zatwierdzenia raportu z kontroli lub podobnego dokumentu” należy uzupełnić o datę rozpatrzenia należności, tj. datę zatwierdzenia dokumentu będącego załącznikiem nr 1 *Ustalenie wysokości kwoty należności do zwrotu* do niniejszej instrukcji;
 - kolumnę „data doręczenia decyzji o ustaleniu kwot/ Datą doręczenia informacji o konieczności zwrotu”, należy uzupełnić o datę realizacji przelewu środków na rzecz ARiMR.
- 2) Jeśli zwrot należności nie wiąże się ze stwierdzoną nieprawidłowością, ale gdy do beneficjenta zostało skierowane pismo P-1/363, wówczas Tabelę nr 1 należy wypełnić w sposób następujący:
 - kolumnę „data zatwierdzenia raportu z kontroli lub podobnego dokumentu” należy uzupełnić o datę ww. pisma;
 - kolumnę „data doręczenia decyzji o ustaleniu kwot/ Datą doręczenia informacji o konieczności zwrotu”, należy uzupełnić o datę doręczenia tego pisma/decyzji.
- **Data doręczenia decyzji o ustaleniu kwot/ Data doręczenia informacji o konieczności zwrotu**, to data doręczenia beneficjentowi pisma w sprawie konieczności odzyskania kwot nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych lub decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych.

Każdy dokument ZW-1 winien być opatrzony datą doręczenia decyzji o ustaleniu kwot/ Datą doręczenia informacji o konieczności zwrotu oraz datą zatwierdzenia raportu z kontroli lub podobnego dokumentu.

Ponadto, należy wypełnić pole „podstawa prawna wypłaty środków wymienionemu beneficjentowi”, należy wpisać nr umowy lub decyzji oraz datę, na podstawie której przyznano płatność beneficjentowi.

Wypełnianie Tabeli nr 2 polega na:

- uzupełnieniu numeru zrealizowanego zlecenia płatności/listy zleceń płatności z uwzględnieniem kwoty przelewu w podziale na środki współfinansowania PL i UE;
- należy wskazać **jedno zlecenie płatności**, którego dotyczy zwrot należności. Jeśli zwrot dot. kilku etapów w ramach danej operacji, wówczas należy sporządzić dokumenty ZW-1 odrębnie dla każdego zlecenia płatności.
- wskazaniu daty realizacji (zapłaty) zlecenia płatności/listy zleceń płatności na rzecz beneficjenta.

Podstawa żądania zapłaty:

- należy wskazać nazwę, numer i datę dokumentu stwierdzającego wystąpienie nieprawidłowości lub nazwę, numer i datę dokumentu na podstawie, którego beneficjent zobowiązany jest do zwrotu pomocy;

- należy wskazać, których zapisów umowy nie wykonał beneficjent lub naruszył postanowienia umowy/decyzji.

Każdorazowo w pozycji „**Podstawa żądania zapłaty**” należy wskazywać powód skierowania sprawy do windykacji. W przypadku należności dot. rozliczenia zaliczki lub wyprzedzającego finansowania należy wpisać, że dokument ZW-1 został sporządzony w związku z ww. rozliczeniem. W zakresie należności dot. rozliczenia dobrowolnych zwrotów dokonywanych przez beneficjentów, należy wskazać przyczynę dokonania dobrowolnego zwrotu. Natomiast przy sprawach windykacyjnych, należy wskazać dokument stwierdzający nieprawidłowość oraz odpowiednie postanowienia umowy, które zostały przez beneficjenta naruszone.

Załączniki przekazywane wraz z dokumentem ZW-1 (należy wybrać właściwe, pozycje zbędne należy usunąć z listy).

W przypadku gdy beneficjent złożył odwołanie w sprawie konieczności zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych, a złożone odwołanie rozpatrzono pozytywnie, z korzyścią dla beneficjenta, wówczas należy sporządzić pismo do DDD informujące o wyniku weryfikacji złożonego przez beneficjenta odwołania oraz konieczności korekty należności do zera.

Sporządzony i zatwierdzony dokument zgłoszenia należności jest przesyłany do DDD ARiMR a następnie po przeprowadzonej weryfikacji wraz z kompletem dokumentacji przekazywany do DZN ARiMR. DZN ARiMR przekazuje do podmiotów wdrażających w formie papierowej informację o zakończonych postępowaniach windykacyjnych oraz do wiadomości DDD ARiMR.

Ustalenie wysokości kwoty należności do zwrotu.

znak sprawy:

kwota pomocy w ramach umowy dla danego etapu/wyprzedzającego finans./zaliczki

1. wypłacone środki

zł.

w tym środki krajowe

w tym środki unijne

nr zlecenia płatności

2. zwrócona kwota środków

zł.

3. po przeprowadzonym rozpatrzeniu zwróconej kwoty z poz. nr 2, kwota należności wynosi

zł.

4. różnica (poz. 2 - poz. 3)

zł.

różnica środków in plus (środki nadpłacone, do zwrotu na rzecz beneficjenta)

zł.

numer rachunku bankowego beneficjenta

różnica środków in minus (niedopłata, postępowanie windykacyjne), kwota środków do zwrotu przez beneficjenta

zł.

Weryfikujący

Imię i nazwisko osoby weryfikującej ds. finansowych

Data i podpis

Sprawdzający

Imię i nazwisko osoby sprawdzającej ds. finansowych

Data i podpis

Zatwierdzenie/podjęcie decyzji w przypadku braku zgodności decyzji pracowników

Imię i nazwisko osoby zatwierdzającej

Data i podpis

Uzasadnienie decyzji w przypadku braku zgodności decyzji pracowników:

Uwagi:

Prezes/adres

miejsowość, dzień, miesiąc, rok

Znak sprawy:

Pani/ Pan/
nazwa beneficjenta*

.....

.....

*(Adres)***Decyzja Nr ...****o ustaleniu kwoty nienależnie/nadmiernie* pobranych środków publicznych w ramach poddziałania *Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości*.**

Na podstawie *art. 29 ust.1/ 1a**, 2 i 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 1438 z późn. zm.), *art. 104 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz.23)* i *art. 26 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U, poz. 349 z późn. zm.)*, zwanej dalej *ustawą PROW 2014-2020* oraz w związku z *art. 7 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17.07.2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. U. UE. L. z 2014 r. nr 227 str 69)* oraz w związku ze wszczętym z urzędu w dniu postępowaniem administracyjnym w sprawie ustalenia kwot nienależnie/nadmiernie* pobranych środków publicznych w ramach poddziałania *Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości*

ustalam

dla Pani/Pana/nazwa beneficjenta* kwotę nienależnie/nadmiernie* pobranych środków publicznych w ramach poddziałania *Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości* uzyskanych na mocy Decyzji Nr... z dnia przynajmniej pomoc

finansową, wydanej przez,
w, w łącznej wysokości zł, (słownie:
.....)

W przypadku, gdy kwota płatności nie została zwrócona do dnia wydania decyzji:
kwotę nienależnie/nadmiernie* pobranych płatności, ustalonych niniejszą decyzją należy
zwrócić na rachunek bankowy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Na
przelewie w polu „Tytuł płatności” należy wpisać numer identyfikacyjny beneficjenta, imię
i nazwisko/nazwę beneficjenta*, rodzaj pomocy**.

Nie dokonanie zwrotu wskazanej powyżej kwoty nienależnie/nadmiernie* pobranych płatności
w terminie 60 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji, skutkuje naliczeniem odsetek
w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, od dnia następującego po upływie
terminu 60 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji do dnia zwrotu nienależnie/nadmiernie*
pobranych płatności.

W przypadku, gdy kwota nienależnie/nadmiernie* pobranych płatności została zwrócona do
dnia wydania decyzji, tj.: została zwrócona przez stronę w dniu, wówczas obowiązek
zwrotu został zrealizowany przez stronę. **

Uzasadnienie

(szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie wysokości odsetek za każdy dzień zwłoki)

.....
.....
.....

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o Agencji, ustalenie kwoty nienależnie lub nadmiernie
pobranych środków publicznych:

- 1) pochodzących z funduszy Unii Europejskiej;
- 2) krajowych, przeznaczonych na:
 - a) współfinansowanie wydatków realizowanych z funduszy Unii Europejskiej,
 - b) finansowanie przez Agencję pomocy przyznawanej w drodze decyzji administracyjnej

– następuje w drodze decyzji administracyjnej.

W przypadku, gdy kwota płatności nie została zwrócona do dnia wydania decyzji:

kwotę nienależnie/nadmiernie* pobranych płatności, ustalonych niniejszą decyzją,
w wysokości zł (słownie:) należy zwrócić na rachunek
bankowy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa numer NBP O/Okręgowy
w Warszawie 05 1010 1010 0088 2014 9840 0000. Na przelewie w polu „Tytuł płatności”
należy wpisać numer identyfikacyjny beneficjenta, imię i nazwisko/nazwę* beneficjenta,
rodzaj pomocy.

**W przypadku niedokonania zwrotu wskazanej powyżej kwoty nienależnie/nadmiernie*
pobranych płatności w terminie 60 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji, od kwoty tej
naliczane są odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, od dnia
następującego po upływie terminu 60 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji do dnia
zwrotu nienależnie pobranych płatności, naliczone od dnia następującego po upływie
terminu 60 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji.**

Kwotę nienależnie/ nadmiernie* pobranych środków publicznych w ramach poddziałania, ustalonych niniejszą decyzją, w wysokości zł (słownie:)

stosownie do treści art. 7 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17.07.2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. U. UE. L. z 2014 r. nr 227 str 69), beneficjent zwraca odnośną kwotę należności powiększoną w stosownych przypadkach, o odsetki.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 *rozporządzenia Komisji (UE) Nr 809/2014*, odsetki nalicza się za okres między terminem zwrotu płatności przez beneficjenta wyznaczonym w nakazie odzyskania środków, który nie może przekraczać 60 dni, a datą zwrotu lub odliczenia.**

Zgodnie z art. 29 ust. 1a ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o ARiMR (Dz. U. 2014, poz. 1438 z późn. zm.) przepis stosuje się również do podmiotów niebędących stronami postępowania w sprawie przyznania płatności lub pomocy finansowej, które nienależnie lub nadmiernie pobrały środki publiczne.

Na podstawie art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1438 z późn. zm) do należności z tytułu nienależnie/nadmiernie* pobranych płatności ustalonych niniejszą decyzją, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.), z wyłączeniem przepisów dotyczących umarzania należności, odraczania płatności, rozkładania płatności na raty oraz zaokrąglania należności.

Stosownie zatem do art. 47 § 1 *Ordynacji podatkowej* w zw. z art. 29 ust. 7 *ustawy o Agencji*, termin płatności kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności wynosi 60 dni od daty doręczenia decyzji ustalającej wysokość tej kwoty.

Zgodnie z art. 51 § 1 *Ordynacji podatkowej*, zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności. Stosownie natomiast do art. 53 § 1 *Ordynacji podatkowej*, od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 § 1 pkt 2 i art. 54 *Ordynacji podatkowej*, naliczane są odsetki za zwłokę. Natomiast art. 53 § 4 *Ordynacji podatkowej* stanowi, że odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku.

Zgodnie z art. 56 § 1 i § 3 *Ordynacji podatkowej* stawka odsetek za zwłokę jest równa sumie 200 % podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim i 2 %, z tym że stawka ta nie może być niższa niż 8 %. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, w drodze obwieszczenia, stawkę odsetek za zwłokę w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, poczynając od dnia, wynosi ... % kwoty zaległości w stosunku rocznym - obwieszczenie Ministra Finansów z dnia (Monitor Polski Nr, poz. ...) i może ulec zmianie**.

Zatem odpowiednie zastosowanie przywołanych powyżej regulacji do należności z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności oznacza, iż w przypadku niewpłacenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w terminie 60 dni od daty doręczenia niniejszej

decyzji w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności, od dnia następującego po upływie ww. terminu do dnia zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności, od kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

W związku z powyższym należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje Stronie odwołanie za pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z upoważnienia Prezesa

.....
(podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej)

* niepotrzebne usunąć

** w przypadku spłaty należności w całości, należy usunąć akapit/podstawę prawną Rozporządzenie Wykonawcze Komisji WE) 809/2014

336

KARTA AKTUALIZACJI KP-611-363-ARiMR/2/z

Znak sprawy: DDD-WSliP.611.8.2016.AK

1. Opis zmian:

Lp.	Przyczyna zmiany ¹	Miejsce wprowadzenia zmiany ²	Opis wprowadzonej zmiany ³	Numer oraz propozycja zmiany do KP, na którą ma wpływ proponowana zmiana ⁴
1.	Zmiana ustawy o ARiMR	Część związana z ustalaniem kwot nienależnie/nadmiernie pobranych płatności.	Instrukcja I-4/363, instrukcja I-5/363, wprowadzenie nowego dokumentu O-1/363	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
2.	Dostosowanie KP do nowych publikatorów ustaw	Cała KP	Uaktualnienie publikatorów ustaw i rozporządzeń	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
3.	Uaktualnienie zapisów	Załączniki	Wprowadzenie do KP dokumentów finansowo-księgowych, tj.: list zleceń płatności, zleceń płatności zgodnie z uaktualnioną KP-611-308/ARiMR/5/z	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
4.	Uaktualnienie zapisów	Załączniki	Aktualizacja instrukcji wypełniania dokumentów finansowo-księgowych (I-1/363)	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
5.	Uaktualnienie zapisów	Załączniki	Wprowadzenie do KP zaktualizowanego wzoru dokumentu ZW-1.	Zmiana nie ma wpływu na inne KP

¹ Należy podać przyczynę zmiany, np. rekomendacja DAW (raport z dnia ..., strona ..., treść uwagi); uwaga Departamentu/SW/ARR/FAPA ... (pismo znak:..., z dnia..., treść uwagi); w przypadku gdy zmiana KP wynika ze zmiany systemu informatycznego lub istnieje potrzeba modyfikacji systemu informatycznego należy podać numer konkretnego zgłoszenia zmiany do systemu jeżeli jest nadany numer propozycji lub pisma-wniosku o dokonanie zamiany systemu; w przypadku, gdy zmiana KP wynika ze zmiany legislacji należy podać pełną nazwę ustawy, rozporządzenia, itp.

² Należy podać na przykład rozdział, strona, punkt, rodzaj dokumentu, itp.

³ Należy scharakteryzować rodzaj wprowadzonej zmiany, aby umożliwić jej identyfikację, jeżeli jest to możliwe w następujący sposób: skreślono następujące słowa „...”, dodano następujące słowa „...”, słowa „...” zastąpiono następującymi słowami „...”.

⁴ Należy podać numer i tytuł KP, na którą ma wpływ proponowana zmiana. Należy jednoznacznie określić, w jaki sposób proponowana zmiana wpływa na KP i jakich zmian należy w niej dokonać w celu zapewnienia spójności między dwoma KP. Jeżeli proponowana zmiana nie ma wpływu na inne KP, w niniejszej rubryce należy wpisać słowa „zmiana nie ma wpływu na inne KP”.

6.	Uaktualnienie zapisów	Załączniki	Aktualizacja instrukcji wypełniania dokumentu ZW-1 (I-5/363), w oparciu o nowy wzór formularza dokumentu ZW-1.	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
7.	Doprecyzowanie zapisów.	Reguła nr 7	Poprawa reguły w KP, dot. pisma P-5/308	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
8.	Zmiana zapisów	Załączniki	Aktualizacja instrukcji sporządzania raportu Tabela X (I-2/363)	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
9.	Usunięcie załącznika	Załączniki	Usunięcie obligatoryjnego pisma oraz przebiegu dla procesu dot. wysłania pisma do DDD ARiMR dot. uzyskania opinii w sprawie wystąpienia/niewystąpienia nieprawidłowości skutkującej dochodzeniem należności. Aktualnie pismo w sprawie opinii nie jest obligatoryjne a jedynie wysyłane w przypadku gdy jednostka autoryzująca ma wątpliwości w spr. ustalenia nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych.	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
10.	Uaktualnienie zapisów	Załączniki	Formularz decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych (D-1/363)	Zmiana nie ma wpływu na inne KP
11.	Doprecyzowanie zapisów.	Cała KP	Poprawki stylistyczne.	Zmiana nie ma wpływu na inne KP

Sporządził:06.07.2016 r....Anna Krajewska.....
(data, imię i nazwisko)

Sprawdził:06.07.2016 r ...Krzysztof Słoma.....
(data, imię i nazwisko)

Zatwierdził:..... 06.07.2016 r ...Marzena Cieślak.....07.07.2016 r. Bartosz Szymański.....
(data, imię i nazwisko)